

LEGAL UPDATE

Rekening en verantwoording aan erfgenamen; hoe zit dat ook alweer?

Datum: 14 februari 2020

Het Hof 's-Hertogenbosch heeft zich op [21 januari 2020](#) gebogen over de vraag of de vriendin van erflater rekening en verantwoording verschuldigd was aan de erfgenamen.

De situatie was als volgt. Mevrouw A had een relatie met erflater. Zij woonden niet samen en hadden geen geregistreerd partnerschap. Erflater was wilsbekwaam en voldoende in staat om zijn financiën zelf te beheren. Bij testament heeft erflater een van zijn kinderen tot executeur benoemd. Mevrouw A is geen erfgenaam van erflater. Na het overlijden blijkt onder andere dat er in de twee jaren voor het overlijden van erflater tot wel € 200.000,- aan geldopnames zijn gedaan van de bankrekening van erflater. Ook zou er € 100.000,- aan mevrouw A zijn geschonken. De executeur heeft mevrouw A gedagvaard en hij vorderde primair dat zij rekening en verantwoording diende af te leggen over het gevoerde beheer gedurende het leven van erflater. De grondslag? Het ongeschreven recht.

Op grond van vaste rechtspraak kan een verplichting tot het afleggen van rekening en verantwoording voortvloeien uit de wet, de rechtshandeling of het ongeschreven recht. De Hoge Raad heeft in haar uitspraak van [9 mei 2014](#) de uitgangspunten op een rijtje gezet op grond waarvan het 'ongeschreven recht' kan leiden tot een verplichting tot het afleggen van rekening en verantwoording jegens erfgenamen. Een verplichting op grond van het ongeschreven recht kan aan de orde zijn als er sprake is van een rechtsverhouding die verwantschap vertoont met een of meer in de wet geregelde gevallen waarin een dergelijke verplichting is neergelegd (denk aan gemeenschap, opdracht of zaakwaarneming). Voorts dient te worden gekeken naar de omstandigheden van het geval. Daarbij speelt bijvoorbeeld een rol de reden van het beheer, de verhouding tussen de beheerder en de rechthebbende, wat er tussen hen gebruikelijk was en de mate waarin degene die het beheer voerde zelfstandig kon handelen. Van belang is bovendien de mate waarin de rechthebbende in staat is geweest de handelingen van degene die het beheer voerde te overzien en voor zijn belangen op te komen.

Het Hof 's-Hertogenbosch heeft op grond van voornoemde uitgangspunten geoordeeld dat er van een verplichting tot het afleggen van rekening en verantwoording geen sprake was. Het enkele feit dat erflater en mevrouw A een relatie hadden was onvoldoende; ze voerden tenslotte geen gemeenschappelijke huishouding. Nergens bleek bovendien uit dat mevrouw A door erflater was gevraagd om hem te helpen bij zijn administratie of de opdracht had zijn financiën te beheren. Hij kon dit kennelijk tot zijn overlijden nog heel goed zelf en deed dit ook zelf. Erfgenamen konden dus niets doen tegen de schenking en de vele geldopnames gedurende het leven van erflater. Deze worden geacht te zijn gedaan met instemming van erflater.

Lukt het de erfgenamen dan nooit om met succes rekening en verantwoording te vorderen? Het hof Arnhem-Leeuwarden heeft op [23 juli 2019](#) een vrij uitzonderlijke uitspraak gedaan. De mede-erfgenaam die met een volmacht de financiën van de ouders beheerde, was aan de andere erfgenamen rekening en verantwoording verschuldigd. Het hof was van oordeel dat de rechtsverhouding aan te merken was als een overeenkomst van opdracht. Hierdoor ontstond een wettelijk verplichting tot het afleggen van rekening en verantwoording aan erflater, welke verplichting na overlijden over is gegaan op de erfgenamen. Deze uitspraak biedt weer mogelijkheden voor erfgenamen die geconfronteerd worden met twijfelachtige uitgaven en buitenproportionele geldopnames die niet passen bij de levensstijl van erflater. Feit blijft echter dat als erflater wilsbekwaam was en zelf nog (mede) het beheer voerde over

VAN BENTHEM & KEULEN

ADVOCATEN | NOTARIAAT

zijn financiën, de mantelzorger die hielp met de administratie niet snel verplicht zal zijn om rekening en verantwoording af te leggen aan de erfgenamen.

Dit is een Legal Update van Froukje Dunki Jacobs.

Voor meer informatie:

Froukje Dunki Jacobs

+31 30 25 95 522

froukjedunkijacobs@vbk.nl